

et des dimensions respectables, partiellement concretionée aussi. Avant la fin de la galerie ils ont pénétré à travers plusieurs gouffres jusqu'à profondeur de 100 m. La grotte continue - mais ils n'ont eu plus de matériel.

L'auteur décrit aussi l'exploration de 20 autres objets spéléologiques profonds de 15 - 65 m. La plus grande difficulté a été présentée par la neige permanente dans tous les gouffres.

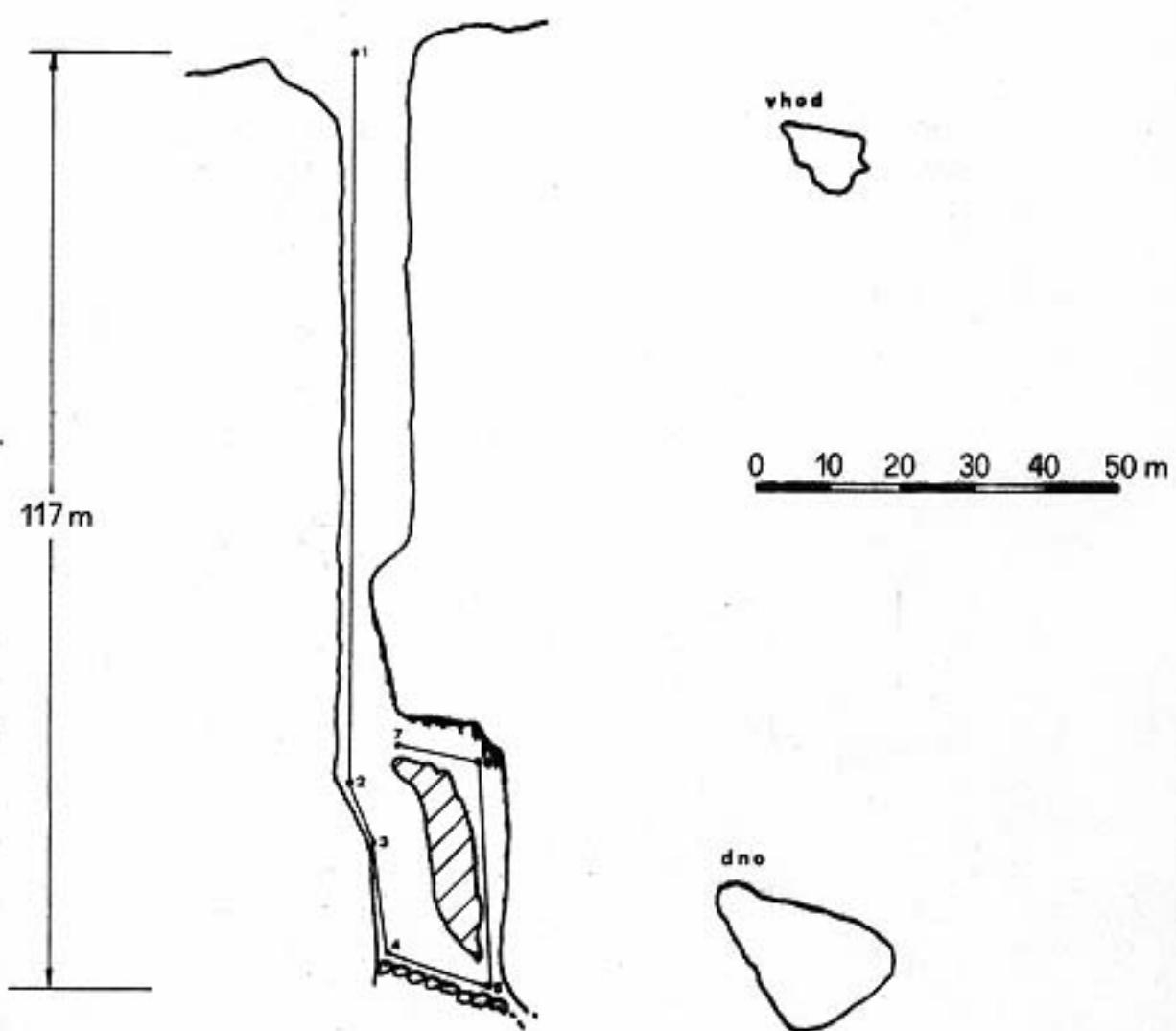
1. MAJ V ROGU

Naša dolgoletna navada je že, da obiskujemo ob praznikih naša kraška območja z večdnevnimi raziskovanji posameznih jam. V Kočevskem Rogu nismo bili zadnja leta, zato smo se odločili v lanskoletnih prvomajskih prazničnih dneh za njegov obisk.

Kljub negotovosti, kje dobiti prenošče, smo se začeli pripravljati, saj so nam že neštetokrat služile v ta namen naše spalne vreče, ki so nam nadomeščale točlo sobo, naš kuhalnik in posoda pa kuhinjo.

Dan pred odhodom, 25. aprila, smo se zbrali v klubu in od odборa BDŽ prejeli 700 dinarjev denarne pomoči, ki smo se je razveselili, saj je pomenila za skromni jamarški žep pravo bogastvo. Dne 26. aprila smo bili vsi zbrani v klubski pisarni, razen Tomaža in njegovega blgljubljenega kombija. Pri vsakem od nas so se porajale drugačne misli ob pogledih na ogromen kup opreme, ki bo morala z nami na Rog, na tak ali drugačen način, če se že ne bo vozila.

Tu - tu - in Tomaž je bil tu, z njim pa tudi sodno-medicinski kombi. Ko smo ga napolnili z opremo, smo se vanj vkrcali še mi in tako nas je polno naložen vlekel po ovinkasti cesti do Podstenic. Tam smo si uredili na seniku spalnico, hrano pa smo zložili v kuhinjo. Tomaž, ljubitelj miru in svežega zraka, pa je hitel postavljati šotor s toaleto "na štrbunk". Po dobro prespani noči in obilnem zajtrku smo se naslednjega dne oblekli v naše "cote", oprtali opremo, določili območje, ki smo si ga želeli načrtno ogledati, in se podali v neznano. Ko smo prispevali v predele GGN 22, 23, 25 in 27 gozdnih odsekov, smo začeli najprej z vsem navdušenjem skakati od drevesa do drevesa, luknje pa ni bilo nikjer; nato smo polglasno in končno že glasno preklinjali, ko smo bili že čisto obupani, smo zaslišali odrešilni, znani krik "luknja". Prišel je od Žužka, ki je našel res lepo brezno.

dolžina	182	datum	1.maj 1973		
globina	117	x	5501 27		
kraj	Podstenice	y	5062 17		
risal	I. Žitko	z	645		
merilo:					
1:1000				117 - ka v odd. 27	

Mečemo kamenje, ki leti in leti, poslušamo in štejemo, končno ugotovimo, da mora brezno meriti v globino nekaj več kot 100 metrov. Tedaj pa je nastalo vprašanje, kako naj pridemo vanj brez potrebnih lestev oziroma, kdo bo tisti /ne/srečnež, ki bo moral v bazo ponje. Sklenemo, da je to brez pomena, saj bomo še celih pet dni raziskovali ta teren, V bližini pa smo našli še eno dvojno brezno in ga raziskali, nato pa se vrnili v naše "hrame", kajti vsem je že pošteno krulilo v želodcu. Kljub izvrstno pripravljenem kosilu /in obenem tudi večerji/ fantom ni bilo do jedi, saj jim misel na lepo obetajoče in neraziskano brezno ni dala miru pri jedi. Zato so bile že prve besede o tem breznu dovolj, da smo si ponovno oprtali vso opremo in se vrnili k breznu. Ko smo spustili vanj lestve, jih je le-te kar požiralo in v nekaj trenutkih jih je bilo v globini 115 metrov. Nato je prišla na vrsto še vrv in Igor, ki je bil najbolj neučakan, se je začel spuščati v temo. Sproti šteje prečke na lestvah in ko pride do 110 metrov, se ustavi in premišljuje, kaj naj igravi sedaj? Na koncu lestvic je, dna ne vidi, teče mu voda za vrat, preklinja vse svetnike, za nameček, pa mu ugasne še svetilka. Po kratkem počitku in tehtnem preudarku, se pripe na vrv, si zopet osvetli neznano "obzorje" in ko zagleda obrise dna, ugotovi, da je bilo vse prejšnje jezenje skoraj popolnoma nepotrebno. Tedaj si je reklo: "Fant, kar bo, pa bo!" In je skočil nekaj metrov - na trdna tla. In tu - levo nič, desno nič, spodaj skale in zemlja, nad glavo pa 117 metrov. Z vpitjem in kričanjem je končno le priklical Žučka, ki se je spustil do polovice, tam obsedel in služil za zvezzo. Pomoč pa ni bila takoj potrebna, saj se je medtem Igor že samovarovanjem dvignil na lestve, potem pa je šlo vse po običajnem postopku. Na vrhu je navdušeno obrazložil, kako brezno izgleda, nato pa se je ekipa zadovoljna vrnila domov. Zvečer smo imeli pravo prvomajsko večerjo: regrat s krompirjem, pašteto in kruh namesto pričakovane polente z mlekom. Obilna ponovna večerja je ekipi povrnila izgubljene moči tako, da so bile karte za tarok v hipu na mizi.

Zjutraj smo zlezli iz spalnih vreč šele ob osmi uri in si sami naredili prigrizek, ker ste bili vrli kuharici še pod odejami. Nato smo se odpravili v gozd, obe zaspanki pa sta se nam pridružili pozneje. Kot po običaju je zopet naš tako imenovani "luknjač"

11

Žužek prvi našel jamo, takoj za njim pa Tomaž. Meritve prvega so se končale pri 47 metrih, drugega pa pri 46. Vsa nadaljnja iskanja so bila zmanj.

Naslednji dan so nas zaradi službenih obveznosti zapustili trije člani, obe dobri kuharici Babi in Marta ter Tomaž. Seveda jih nismo pustili praznih rok. Naložili smo jim vso odvečno opremo, nato je prišlo bridko slovo in vsak je odšel po svoje: oni domov, mi pa na teren. Ta dan smo imeli uspešen "lov" na jame, saj smo jih našli in raziskali kar 6. Večer nam je minil v pripravah na obisk Ahnelocha, jame, bogate s kapniki, ki smo jo imeli namen ponovno obiskati in fotografirati.

V ranih jutranjih urah naslednjega dne smo šele po dveh debelih urah hoje našli to znano jamo. Pripravili smo fotografske aparate in bliščavico, saj smo želeli posneti vse lepote, ki jih je do tedaj ljubosumno hranila za sebe. Napravili smo okoli dvajset posnetkov, nato pa nam je vsa aparatura zatajila. V bližini te jame smo našli še 15 metrov globoko brezno, ves nadaljnji trud, da bi še kaj našli, pa je bil nepoplačan. Na poti proti "domu" sta za nami prihrumela vojaška tovorna avtomobila, polna partizanskih borcev in udeležencev partizanskega pohoda, ki jih je vodil naš član Jolbe. Iz tovornjakov je trikrat zadonelo "hura za jamarje!", nato pa jih že ni bilo nikjer več. "Doma" smo se pošteno najedli, nato pa sklenili, da gremo k Jolbetu na obisk z geslom Ž Spoznavaj Rog in domovino. Pregledali smo karto, videti je bilo daleč po teh roških ovinkih - toda kaj če bi jo mahnili kar naravnost skozi gozd?! In tako smo tudi storili. Ko smo prispeli v Bazo 20, smo lahko pojedli le še ostanek kurje obare, popili nekaj vinskih sokov in ker smo zvedeli, da so člani pohoda odšli naprej v Črmošnjice, smo se pač podali za njimi. V popolni temi smo lomastili po hosti in po nekaj kilometrih se nam je pokazala v daljavi lučka samotne kmetije v Komarni vasi, kjer nam je gospodinja ponudila skodelico prave kave. To nas je malo zadržalo, vendar nas toplota ni ugodje nista polenila in kaj kmalu smo se ponovno podali na pot. Po petih kilometrih smo stali pred množico čudnih pogledov članov pohoda in seveda tudi pred presenečenim vodjem Jolbetom. Res se je nato dobro odrezal: povabil nas je na pivo in na izboren vojaški fižol. Kmalu nato smo se poslovili in odkorakali proti "domu". Utrujeni smo poskakali v spalne vreče nekako ob štirih

zjutraj - toda že ob šestih nas je prebudil Zvone, ki je bil do tedaj zadržan na svatbi, z obilnim zajtrkom ...

To jutro je bilo praznično, bil je prvi maj. Proslavili smo ga z delom, saj smo našli in izmerili 12 jam, torej do sedaj v enem dnevu največ. Po večerji smo zaradi utrujenosti novim jamam le določili lege, nato pa legli k počitku.

Naslednji dan smo zopet vstali zgodaj, dopoldne raziskali še dvoje brezen, popoldne pa pospravili vso opremo in se napotili v belo Ljubljano. Naša ekipa je v teh prazničnih dneh dodala seznamu slovenskih kraških objektov novih 24 jam, vendar je to le neznaten delček tistega, kar nam Kočevski Rog še skriva v svojih gozdovih.

Žitko

Le 1er Mai à Rog - Pour les vacances du 1er Mai, une équipe de notre club est allée explorer les grottes dans un massif karstique est bien boisé - Rog - au-dessus de Kočevje /Slovénie de Sud/. L'article donne le compte-rendu du effectué.

Tous ensemble ils ont découvert et topographié 24 grottes - ou plutôt gouffres dans le sens strict du mot. Le plus profond a -117 m /quand même il reste un gouffre simple/ deux sont de -47 m et tous les autres sont les objets plus petits.

NEZNANA ZNANKA NA VELIKI PLANINI

Vsako leto organiziramo zborovanje starih in mladih jamarjev našega kluba. Takš srečanja imamo že toliko let, da so nam prišla že v navado.

Lani smo se dobili v Črnuški koči na Veliki planini. Ob tej priložnosti nam je Sandi, oskrbnik te koče, pokazal zelo obetajočo jamo.

Vhod v jamo je nedaleč od poti k Domžalski koči in prav čudno je, da jame do tedaj še ni nihče raziskal.(Jamo bi morali preje imenovati "pozabljenko" kot "neznanko", saj ima kat. številko 120 in jo je obiskal Ljudevit Kuščer že 28. junija 1928, 1935 pa je v njej nabiral jamsko favno Egon Pretner - obiskal jo je večkrat in se tudi spustil v omenjeno brezno /opomba urednika/.)